

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1110/22-J

Název	Základní škola a Mateřská škola Mrákotín, příspěvková organizace
Sídlo	588 54 Mrákotín 114
E-mail	zs.mrakotin@seznam.cz
IČO	70 994 846
Identifikátor	650 014 944
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Marcela Hillayová
Zřizovatel	Městys Mrákotín
Místo inspekční činnosti	588 54 Mrákotín 114
Termín inspekční činnosti	26. 9. 2022–29. 9. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti bylo v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušného školního vzdělávacího programu,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Mrákotín, příspěvková organizace, (dále škola) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny, školní jídelny-výdejny.

Základní škola (dále ZŠ) má čtyři ročníky, 31 žáků je vzděláváno ve dvou třídách, z toho dva žáci mají speciální vzdělávací potřeby. Mateřská škola (dále MŠ) je dvoutřídní. Poskytuje vzdělávání 32 dětem, z nichž 10 dětí plní povinné předškolní vzdělávání (jeden s odkladem školní docházky) a 3 děti nedovršily věku tří let. Školní družina organizuje vzdělávání v jednom oddělení pro 20 účastníků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále ředitelka) vypracovala koncepci rozvoje školy pro období 2021-2026. Koncepce odráží pozitivní trendy ve vzdělávání (rozvíjet partnerské vztahy mezi učiteli, žáky i dětmi, vzbuzovat u dětí touhu po vědění, uplatňovat ve výuce nové alternativní metody atd.). Koncepční cíle se daří realizovat v plné míře, pedagogové se s nimi dostatečně ztotožňují.

Při plnění stanovených cílů je škola úspěšná v materiální oblasti ve spolupráci se zřizovatelem. Úspěšné je zapojení do projektů majících přínos pro vzdělávání (např. zajištění pomůcek, techniky, doučování žáků ohrožených školním neúspěchem, rozšiřování školní knihovny). Učitelé postupně zdokonalují uplatňování alternativních metod ve výuce.

Spoluprací vedení školy a všech zaměstnanců se podařilo vybudovat klidné a příjemné prostředí pro děti i žáky a propojit všechny součásti organizace. V současné době se zaměřuje mateřská škola cíleně na odstraňování logopedických vad. Velmi dobře je plněn úkol kvalitního vzdělávání v oblasti cizího jazyka. Anglický jazyk je vyučován hravou formou již v mateřské škole, dále pokračuje výuka v 1.-4. ročníku a žáci 3.-4. ročníku se mohou zdokonalovat prací v anglickém klubu.

Vzájemná komunikace a informovanost zaměstnanců školy je založena na každodenním osobním kontaktu malého kolektivu. Společná jednání pedagogické rady umožňují prohloubení vzájemné informovanosti a intenzivní výměnu zkušeností pedagogických pracovníků mateřské a základní školy. Uplatňovaný styl řízení podporuje utváření a udržování příznivých mezilidských vztahů mezi všemi zúčastněnými, což bylo patrné i v průběhu vzdělávání.

Kontrolní systém je nastaven, v mateřské škole je méně efektivní, a to především ve vztahu k oblasti pedagogické diagnostiky, diferenciaci a individualizaci vzdělávání dětí. V základní škole kontrolní a hospitační činnost poskytuje pedagogům zpětnou vazbu i doporučení k další činnosti.

Prostředí pro vzdělávání bylo v mateřské škole i základní škole příznivé a motivující. Školní družina má vlastní prostory, využívá kmenové učebny základní školy, tělocvičnu i školní hřiště. Všechny součásti školy organizují vycházky do okolí obce k rozvoji vlastivědných a přírodovědných znalostí dětí i žáků. Materiální podmínky jsou účelně modernizovány, doplňovány a umožňují naplňovat vzdělávací programy předškolního, základního i zájmového vzdělávání. Došlo k významné modernizaci prostředků informačních a telekomunikačních technologií i robotických pomůcek, které jsou účelně využívány při výuce.

Spolupráce se zřizovatelem a zároveň snaha o co nejužší propojování života školy se životem v obci vhodně doplňuje vzdělávací proces. Škola, zákonní zástupci žáků a zřizovatel společně organizovali kulturní akce, kterých se účastnila široká veřejnost (exkurze, branný den atd.) Škole se daří navazovat spolupráci s celou řadou partnerů s cílem obohatit vzdělávací nabídku a podpořit vlastní rozvoj. Vzájemně podnětná je spolupráce s malotřídními školami v rámci místní akční skupiny.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Veškeré aktivity v mateřské škole probíhaly v klidné a příjemné atmosféře. Přístup učitelek byl empatický, vstřícný. V denním programu byly zakotveny prosociální aktivity (komunitní kruh, pravidla vzájemného soužití). Prostředí pro vzdělávání bylo připravené, dostatečně byly zařazovány pohybové aktivity.

Plánování pedagogické práce bylo funkční, bylo pravidelně vyhodnocováno, ale v třídních plánech scházela východiska pro poskytování individuální péče, a to především vzhledem k pedagogické diagnostice. Cíle vzdělávacích činností také většinou nebyly diferencovány vzhledem k věkovým zvláštnostem dětí. Řízené činnosti během dne převládaly. Spontánní hry probíhaly v časově ohraničeném rozmezí, a to ráno před řízenými činnostmi a odpoledne po svačině. V případě řízených aktivit byly v převaze frontální činnosti, pro mladší věkovou skupinu někdy i časově náročnější. Chyběly prvky prožitkového a situačního učení i dostatečný prostor pro vzájemné hodnocení i sebehodnocení.

Vnitřní režim byl nastaven dobře. Dětem s menší potřebou spánku byly nabízeny náhradní činnosti.

Při inspekčních hospitacích v základní škole probíhala výuka v klidné a respektující atmosféře s přizpůsobeným tempem vzdělávání individuálním potřebám žáků. Žáci byli na začátku některých hodin pouze seznámeni s průběhem hodiny. Vzdělávací cíl nebyl formulován tak, aby formulace usnadnila žákům vzájemné hodnocení v závěru hodin. Učitelky zařazovaly v hodinách didaktické hry, které umožňovaly aktivní zapojení žáků do výuky. Žáci měli prostor pro vyjadřování vlastních názorů a prezentování svých znalostí. Ve vzdělávání převažovala frontální metoda se samostatnou prací žáků se zaměřením na rozvoj vědomostí, postojů i dovedností k učení. Ve výuce byla rovněž úspěšně zařazována skupinová práce, která vhodně umocňovala pozitivní vztah žáků k probíranému učivu. Náozornost výuky zvyšovalo smysluplné využití pomůcek a použití didaktické techniky (notebooků i interaktivní tabule). K lepšímu pochopení probírané látky přispělo vhodné propojení témat s reálným životem a uplatněním mezipředmětových vztahů.

V závěrech vyučovacích hodin bylo využito stručné shrnutí učiva a zhodnocení kvality práce žáků. Učitelky zařazovaly vhodné motivační hodnocení, kterým poskytovaly žákům částečně zpětnou vazbu. Pravidelně byly vytvářeny příležitosti pro stručné sebehodnocení po skončení samostatné práce. Často chybělo vzájemné hodnocení žáků (ocenění úspěchů spolužáků), které by vedlo k rozvoji formulací hodnotících myšlenek.

Učitelky důsledně požadovaly splnění úkolů a úspěšně podporovaly rozvoj správných pracovních návyků žáků. Efektivní spolupráce asistentky pedagoga s pedagogickými pracovníky vede ke vhodné podpoře žáků s potřebou podpůrných opatření i ke zkvalitnění výuky všech žáků. Asistentka se podílela na udržení pozornosti žáků a pomáhala některým žákům se zvládnutím pro ně náročných dovedností. Učitelky znají doporučené formy zohledňování žáků a tato doporučení byla ve výuce uplatňována.

Vychovatelka ve školní družině pro naplnění cílů účelně využívala pestrou nabídku činností, která odpovídala potřebám účastníků a vhodně navazovala na základní vzdělávání. Účastníci měli prostor pro vzájemnou komunikaci, pohybové aktivity i seberealizaci. K činnostem byli žáci vhodně motivováni a byli vedeni ke vzájemné kooperaci a porozumění. Nechyběla poskytovaná pozitivní průběžná motivace a zhodnocení aktivit účastníků, kteří respektovali nastavená pravidla a byli k sobě ohleduplní.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň dosahovaných výsledků dětí v jednotlivých oblastech učitelky mateřské školy průběžně monitorují prostřednictvím vedených záznamových archů (pedagogická diagnostika). Nebylo však zcela patrné, jak se s nimi dál pracuje a jakým způsobem jsou využívány v plánování.

Děti při vzdělávání prokazovaly potřebnou samostatnost, bez problémů se zapojovaly do společných aktivit, dokázaly provázat jednotlivé poznatky s reálným životem, vyvinout úsilí, soustředit se, reprodukovaly množství říkadel a písní. Přiměřeně k věku a individuálním možnostem zvládaly pracovní a hygienické návyky. Přirozeně spolu komunikovaly, uměly požádat o pomoc, vyprávět, zapojit se do pohybových aktivit. Dokázaly si uklízet pomůcky, hračky a pracovat podle zadání.

Nejmladší děti se dobře adaptovaly na zvládání pobytu ve škole bez přítomnosti rodičů. Většinou respektovaly nová pravidla a strukturu činností, zřejmý byl důraz školy na jejich postupný rozvoj v oblasti komunikace a sebeobslužných činností. Škola také věnuje pozornost dětem v posledním roce před nástupem do základní školy.

Pedagogové sledují pokroky žáků průběžně při výuce. Výsledky za jednotlivá klasifikační období jsou na jednáních pedagogické rady podrobně analyzovány a následně vyvozovány závěry a stanovena účinná opatření (např. doučování, častější opakování probraného učiva) vedoucí k dalšímu zlepšování. Od minulé inspekce se podařilo vedení školy nastavit systémové vyhodnocování výsledků vzdělávání. Dosažené výsledky jsou srovnávány v časových řadách a jsou analyzovány příčiny případných rozdílů. Externí hodnocení výsledků škola nevyužívá.

Cenné informace o úrovni vzdělávání žáků získává škola účastí v soutěžích (např. výtvarných, recitace v cizím jazyce, vybíjené). Formou osobních kontaktů je sledována úspěšnost žáků při přechodu do pátého ročníku okolních základních škol. Škola intenzivně spolupracuje s rodiči žáků při poskytování informací o průběhu a výsledcích vzdělávání.

Školní poradenské pracoviště zajišťuje funkčně spolupráci se zákonnými zástupci žáků, školskými poradenskými zařízeními a přenos informací k jednotlivým pedagogům.

Škole se daří realizovat opatření k prevenci všech forem rizikového chování. Široké spektrum zájmových kroužků (zaměřené např. na vaření, šití, robotiku) a dalších školních a mimoškolních aktivit účelně a systematicky podporuje rozvoj kompetencí, specifických zájmů žáků a přispívá k prevenci rizikového chování.

Školní družina navazuje na činnost základní školy. Zájmové vzdělávání svými aktivitami vhodně podporuje individuální rozvoj všech účastníků, vede je k smysluplnému trávení volného času. Cíleně jsou u nich rozvíjeny zejména kompetence sociální a komunikativní.

Závěry

Vývoj školy

- Od nového školního roku 2022/2023 jsou obě třídy mateřské školy s celodenním provozem.
- Velký posun ve vybavení prostředky informačních a komunikačních technologií.

Silné stránky

- Klidný a empatický přístup učitelek k dětem v mateřské škole, přátelské a respektující chování učitelek k žákům základní školy.
- Úspěšná podpora žáků v oblasti výuky cizího jazyka.
- Efektivní spolupráce asistentky pedagoga s učiteli umožňuje účelnou pomoc a podporu žákům s potřebou podpůrných opatření.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Žáci byli na začátku hodin často pouze seznámeni s průběhem hodiny, nebyl zdůrazněn vzdělávací cíl, jehož znalost poskytuje žákům oporu k realizaci vzájemného hodnocení (ocenění práce spolužáka).
- Malá individualizace a diferenciací ve vzdělávání dětí v mateřské škole.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zařazovat do vzdělávání různé metody a formy práce s ohledem na věk a potřeby dětí (větší diferenciací).
- Při plánování vycházet z pedagogické diagnostiky dětí, které by vedlo k individualizaci ve vzdělávání.
- Využívat pravidelně hodnocení práce dětí, vést děti k sebehodnocení, žákům dávat prostor k vzájemnému hodnocení (ocenění práce spolužáka).

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Minimální preventivní program pro školní rok 2022-2023
2. Koncepce rozvoje Základní školy a Mateřské školy Mrákovín 2021-2026, ze dne 1. 8. 2021
3. Plán DVPP ve školním roce 2022-2023
4. Program poradenských služeb
5. Hospitační záznamy ve školním roce 2020-2021, 2021-2022

6. Plán činnosti na školní rok 2021-2022
7. Třídní vzdělávací plány pro školní rok 2022-2023
8. Pedagogická diagnostika
9. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2021-2022 a 2022-2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Stanislav Pulkrab, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Pulkrab v. r.

Bc. Renáta Hánová, kontrolní pracovnice

Hánová v. r.

Ing. Václav Čech, školní inspektor

Čech v. r.

V Jihlavě 24. 10. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Marcela Hillayová
ředitelka školy

Hillayová v. r.

V Mrákotíně 31. 10. 2022